

dominus est Pelagianorum error, sacerdotes, Adam pri-
mum hominem mortalem factum, ita ut, sive peccaret,
sive non peccaret, mortaretur in corpore, hoc est, de corpo-
re exiret, non peccari merito, sed necessitate natura.
Can. 2. Euodemus errorum dominavit Concilium Tridentinum
Milevitana, qui sub Sessione 5. Can. 1. Corpus igitur Adam ante peccatum,
Synodi na- & mortale secundum aliam, & immortale secundum
mine fuit aliam cauam dici poterat: id est mortale quis patet
editi.
mori: Immortale, quis poterat non mori. Aliud enim
non posse mori: sicut poterat natum immortale crea-
vit Deus: aliud est autem posse non mori. Secundum
quem modum primus creatus est homo immortalis, quod
ei prestatuerat de ligno vita, non de conformatio[n]e naturae.
Mortalis ergo erat conditio corporis animalis, immortali-
us beneficio Conditoris. Verba sunt S. Aug. Lib. 4. De
Genesi ad Litteram, c. 25.

S. XLVI. Homo ad imaginem Dei conditus. In quo
sitio sit divina imagini ratio.

II. Quid autem ad Animam pertinet natura sua spiri-
tualem, se proinde immortalem, ad imaginem, & simili-
tudinem suam Deus hominem creavit: Faciamus, inquit,
hominem ad imaginem, & similitudinem nostram. Cuius
imaginis ratio in mente paciunis posita est, quia Deus
spiritu posset cognoscere, necnon in voluntate, & libero
arbitrio, quo ipsum posset amare, & ad illius similitudi-
nem virtutum coloribus in se experimendam, tendere,
& eniti. Datum est homini liberum arbitrium, quo me-
rei posset, vel demeteri, sicut beatitudinis capax esset,
vel miseria. Quod enim fuit liberum non est, quo pacto
est bonum, vel malum imputatur? Ex quo tempore suru-
geantur. Porro ubi misera est, libertatem est: ubi li-
bertas non est, nec meritorum, ac per hoc iustitiae (in-
quit S. Bernardus Lib. De Gratia, & Libero Arbitrio,
Cap. 1.). Hinc est, quod infantis, infans, itemque
dormientibus, nihil quod faciat, vel bonum, vel ma-
lum imputatur. Quia numerum fieri lux non sunt com-
potes rationis, sic nec ultro retinere propria voluntati-
s, ac per hoc nec iudicium libertatis. Cum igitur
voluntas nisi liberum habeat nisi se, merito non judica-
tur nisi ex se. Siquidem, nec tardum ingenium, nec
labilis memoria, nec inquietus appetitus, nec sensus ob-
stans, nec vita languens, reum per se statuum homi-
nie, nec haec contaria innocentiae: quia haec necesse-
sunt, ac praeferunt voluntatem posse prospicere probantur.
S. Bern. Lib. & Sola ergo voluntas, quoniam pro sua ingenuis libertate,
Lib. Arb. aut differt sibi, aut praeferat se in aliquo conueniente, non
la vo, nulla cogit necesse: non immorio iustam, vel
iniquam, beatitudine, seu miseria dignam, ac capaces
creaturum confitentes: prout scilicet iustitia, & iniustitia
confessio. Hic S. Bernardus locus Hærefoes Jansenianæ
Caput illud refellit a dubio Pontificis damnatum, & ab
universa rejectum Ecclesia: Ad merendum, vel demer-
endum in statu naturæ loqua non requiritur libertas, a ne-
cessitate, sed sufficiens libertas a conditione. Triple autem est
libertas, scilicet, libertas peccato, a miseria, & a ne-
cessitate. De prima intelligentis est Apostolus, cum ait:
Vbi Spiritus Domini, ibi libertas. Et illud: Cum enim ser-
vit effectus peccato, liberi fuisti iustitia. Nunc autem li-
berari a peccato, servi autem facti Dei, habebit fructum
separatum in sanctificationem, item vero vitam eternam.
De secunda loquitur idem Apostolus, cum ait: Et ipsa
creatura liberatur a servitio corruptionis, in liberatem
gloriae filiorum Dei. De tercia intelligentis ille Ec-
clesiasticus locus: Deus ab initio constituit hominem a Gre-
co: liquit illum in manu consilii sui. Aspergit manus, &
præcepta sua. Si volueris mandata servare, conseruab-
e: apposuit tibi aquam, & ignem ad quod volueris,
pergit manum tuam. Cum igitur triple si nobis pro-
posita libertas, a peccato, a miseria, a necessitate: Hanc ul-
time loco possumus constulit nobis in conditione naturæ, (in-
quit S. Bernardus,) in primam restaurarunt a gratia, me-
dia nobis reservarunt in paria. Prima Liberis naturæ,
secunda libertas gratia, tertia vita, vel gloria, dici poterit:
tertiam condit sumus, nobilis Dio creatura: secundum
sublimamur in gloriam, perfecta in spiritu creatura: tercio
Primi homi-
nus: quandoquidem ita facta est, ut ei subdolum esse
sit utile: perniciosem autem, sum, non eis, agno crea-
tus, facere voluntatem. Hoc itaque de unicuius generi eden-
do, ut aliorum tantum copia subiecta, tam levo præ-
cipuum ad osferendum, tam breve ad memoria retinendum,
ubi præferunt nondum voluntati cupiditas reficitur, quod ad
tempo transierit: ipsa subiectum est, tanto majori injuri-
ficiam: quanto faciliter posset obseruari a suffi-
dri; (inquit S. Augustinus.) Vitum porro, quo homo
interim depravatus est, ut in apertam inobedientiam labet-
etur, superbia fuit. Non enim ad malum opus percutitur,
nisi præcessit mala voluntas. Porro mala voluntas in istum
temporum numerum non parerent: nec nos dominum in
cetera omnia animantia. Fecit Deus hominem rectum, Et

Triple li-
bertas.
2. Cor. 3.
Rom. 6.
Rom. 8.
Eccles. 15.

III. Accidentia quædam ornamenta, & complementa di-
vine similitudinis in homine erant Gratia, & Justitia ori-
ginis, in qua Deus hominem condidit, omnes mortu-
ni, atque appetitiones ita in eo temperans ut rationis
imperio numquam non parerent: nec nos dominum in
cetera omnia animantia. Fecit Deus hominem rectum, Et

S. XLVII. Primus Homo in Gratia, & Iustitia
originalis creatus.

III. Accidentia quædam ornamenta, & complementa di-
vine similitudinis in homine erant Gratia, & Justitia ori-
ginis, in qua Deus hominem condidit, omnes mortu-
ni, atque appetitiones ita in eo temperans ut rationis
imperio numquam non parerent: nec nos dominum in
cetera omnia animantia. Fecit Deus hominem rectum, Et

Vestitus illum virent, sequi in sanitatem, & iustitiam con-
stituit, ut docet S. Synodus Tridentina Sessione 5. Can.
2. Quia, & præter Gratiam sanctificantem, præveniente,
& adjuvante, actuali Gratia donatus est, sicut quia in eo
bono, quo factus fuerat rectus, perseverare non posset.
Verum Gratia medicinalis integra natura opus non habuit,
qua in isto naturæ luce stitu indigens. Gratiam ha-
buit, & quidem Magnam sed disparem, (inquit S. Au-
gustinus) Ille in bonis erat, quædebetitate sui Conditoris
accepterat. Santi vero in hac vita, ad quos pertinet
hac liberatio gratia, in malis sunt, ex quibus elamantur. Quislibet ga-
tia hominis
invenit
de C. &
Grat. c. II.
Matth. 6.

Rom. 7.

Ecccl. 7.

Ecccl. 12.

Ecccl. 13.

Ecccl. 14.

Ecccl. 15.

Ecccl. 16.

Ecccl. 17.

Ecccl. 18.

Ecccl. 19.

Ecccl. 20.

Ecccl. 21.

Ecccl. 22.

Ecccl. 23.

Ecccl. 24.

Ecccl. 25.

Ecccl. 26.

Ecccl. 27.

Ecccl. 28.

Ecccl. 29.

Ecccl. 30.

Ecccl. 31.

Ecccl. 32.

Ecccl. 33.

Ecccl. 34.

Ecccl. 35.

Ecccl. 36.

Ecccl. 37.

Ecccl. 38.

Ecccl. 39.

Ecccl. 40.

Ecccl. 41.

Ecccl. 42.

Ecccl. 43.

Ecccl. 44.

Ecccl. 45.

Ecccl. 46.

Ecccl. 47.

Ecccl. 48.

Ecccl. 49.

Ecccl. 50.

Ecccl. 51.

Ecccl. 52.

Ecccl. 53.

Ecccl. 54.

et, nisi natus deinceps invenire principio, sibi quodammodo
placuisse, neque esse vincitur. Hoc sit, cum sibi natus placi-
fieri, neque esse vincitur. Hoc sit, cum ab illo bono incommutabi-
lis sit, quod ei magis placere debuit, quam ipsa species.

In anno Adi- possit intelligi. Nam & superbia est illa, quia homo
xvi. mihi peccato, in sua potius elle quam in Dei potestate dixit, & fa-
cilius species, erilegium, quia Deo non creditis & homicidium, qui

se precipitare in mortem, & fornicatio spiritualis, quia
integritas mentis humanæ serpentina fashione corrip-
ta est; & furtum, quia cibus prohibitus usurpat est; &
avaritia, quia plus quam illi sufficer debuit, appetivis
inquit S. Aug. Enchiridio c. 45. . . . Sic Creatore
multo summae & beatitudine, & justitiae, vita, ratione, liberta-
te, corpore, animaque, & corporis facultatibus, in ejus
omnibus, & in iustitia abutitur, cui totum debemus, quod
sumus. Omnia propter nos condidit, non propter ipsum;
ut eum colamus, ipse serviamus: Ceteris itaque rebus
creatis ut debemus, ex ejus munere, velut administris &
in ipsius tendimus illa vero uno fratre, qui finis ultimus noster est, summum bonum nostrum, hoc nomine
pro omnibus, & super omnia diligendum. Quid amas
ut Deum non ames? Amas, si potes, aliquid, quod illo
non facias. Circumspice universam creaturam, vide utrum
aliquid cupiditum vides tenetis, & a diligendo Creatore
impeditur, nisi ea re, quam crevis ipsi quem negligit.
Quare autem anima ista, nisi quia pulchra sunt? Poffit
esse tam pulchra, quam ille, a quo facta sunt? Miraris
hac, quia illam non vides: sed per ea, que miraris;
an, quia non vides. Interroga creaturam; si a se ip-
sa est, remane in illa: si autem ab illa est, non ob ali-
bitum pertinet eis animari, nisi quia proponitur Creatori.
Fons pietatis & difficultas essent homini primordia naturalia;
non est cupiditas, sed laudans est; (inquit S. Aug. lib. 1. Rer. tract. 1. Michaelis Ang. lib. 1. Rer. tract. 1. Hinc summi Pontificis
Bationes de S. Pius V. Gregor. XIII. Urbanus VIII. Innocentius XI.
maiestatis Bai Propositiones damocriti.

22. Humanæ naturæ solidam fuit integratæ primæ conditioni.
23. Integratæ conditioni non fuit indebita natura huma-
na exaltatio, sed naturalis eius conditio.

24. Deus non potuit ab initio tamen creare hominem,
quale nunc nascitur.

Iustitiae 1. Rejoicenda igitur est Januensis Episcopi doctri-
nia, qui praetextante Bai propositiones temere propagnat-
vit, statu naturæ puræ in omnib[us] ipsis est, contentis;
ide, statu, in quo homo sine Gratia & iustitia originali
conditus est, ignorans, misericordia, vita, mortis, &
ipso mortis onus: Gratia a Deo collata sufficit primo
homini illa dona, quia vere Catholicus negat postea. E-
rare enim Dio esse in semetipsa, hoc est, sibi placere
non tam nō est, sed nō propinquare. Bonum est
suum sursum habere cor: non tamen ad se ipsum, quod
est superioris sed ad Dominum, quod est obediens, qua-
nisi humilium non posset esse: (inquit S. Aug. lib. 14. de
Civit. Dei c. 13.)

Cavendum, ne qui famas condit, ut dominem omnibus
animantibus, pravis cupiditatibus serviamus. Arbitrius vo-
luntatis tunc vere liberum est, ex virtute, peccatis que
non servit; (inquit S. Aug. lib. 14. de Civit. Dei c. 11.)

Superioris anima quam corpus; superior quam anima Deus.
Præstet aliquis inferiori, præstatur illi a superiori... Ser-
vatur Dominus suis, non concubetur a foro suo. Participatio
dei est beata; non participatione sancta Anna si beata sancta
Anna: sed si quæ beata est iusta Anna. Non enim beatus efficitur ex An-
gelorum: Sed unde angelus, inde frater; (inquit S. Aug. tract. 1. in fontibus.) Vigilandum est, ne diabolus Diuina In-
signis prode, ut Tortillians loqueretur, ejus linementa in
nos obliteret, se potius, ne obfitemus nos ipsi tentationibus illius contentientes, ut confundat primus homo.
Cutus nos reddat Adam casus, ne de virtibus nostris pre-
sumamus. Deum contempnit, serpenti credidit: Et quod es
corporis, perdidit. Sitcum illi homo non fuit exstans, nunc
hunc corpus vel exponit. Odit Deus presumptum viri
suis. Quid enim valuerit liberum arbitrium non adju-
vare in ipso adam demonstratum est. Ad malum sufficit
sibi, ut bonum novissime adiutorium a Deo. Non ergo gloriatur
homo natura sua se, sed in eo glorietur, qui fecit
eum: (inquit S. Aug. lib. 14. de Civit. Novo c. 8.) Deo nos
eget, hamster confitemur, qui ex nobis nihil sumus,
eius divina Majestatis de perceptis donis gratias agamus,
eius auxilium pro donorum acceptorum conservatione in-
voquemus, ad ipsius deute confugiamus, cum Serpens antequam
contentiose pellatur. Primus enim homo lapsus est, quia haec officia non implevit; ut docet Gelasius I.

Pontificis Maximus Libro contra Pelagianos Hæc dicit. Ille
la prima conditionis integritas (inquit) datus ista de se fit
est, namida supernaturam, que Dei visio est;

Propter hanc quippe conditum illa hypothese non sufficit;
de natura, quem, secundum Ecclesiæ Doctrinam, possibilis
est in illis naturis defectus sufficiat, ex hominis con-
ditione contenti, in quod ex nihilo conditus est, cor-
poris contentiose pellatur animali, sentiente, & ex contrariis qualitatibus compositum. Quamvis porro concupiscentia perdu-
lit, quæ est effectus peccati, & cum ad illicet illicita contenti-
tum, peccator mater multorum, malum sit quantum le-
gi mentis repugnat, quatenus vulnus est ex originali pec-
catu relictum; & sub ea ratione a Deo esse non posse: Malum sufficit
sibi, ut bonum novissime adiutorium a Deo. Non ergo gloriatur
homo natura sua se, sed in eo glorietur, qui fecit
eum: (inquit S. Aug. lib. 14. de Civit. Novo c. 8.) Deo nos
eget, hamster confitemur, qui ex nobis nihil sumus,
eius divina Majestatis de perceptis donis gratias agamus,
eius auxilium pro donorum acceptorum conservatione in-
voquemus, ad ipsius deute confugiamus, cum Serpens antequam
contentiose pellatur. Primum enim homo lapsus est, quia haec officia non implevit; ut docet Gelasius I.

Douglas nos reddidit. Ut Adam casus, in quo de se fit
est, hamster confitemur, qui ex nobis nihil sumus,
eius divina Majestatis de perceptis donis gratias agamus,
eius auxilium pro donorum acceptorum conservatione in-
voquemus, ad ipsius deute confugiamus, cum Serpens antequam
contentiose pellatur. Primum enim homo lapsus est, quia haec officia non implevit; ut docet Gelasius I.

Gratia Me-
diævalis
Saluatoris
redidit de
Adam casus.

Deus omni-
rem rem
creaturam
sibi de-
ponit, &
eius inde-
bet. Hoc
est
admirabile
mirabile.

Deus omni-
rem rem
creaturam
sibi de-
ponit, &
eius inde-
bet. Hoc
est
admirabile
mirabile.

Deus omni-
rem rem
creaturam
sibi de-
ponit, &
eius inde-
bet. Hoc
est
admirabile
mirabile.

Deus omni-
rem rem
creaturam
sibi de-
ponit, &
eius inde-
bet. Hoc
est
admirabile
mirabile.

Deus omni-
rem rem
creaturam
sibi de-
ponit, &
eius inde-
bet. Hoc
est
admirabile
mirabile.

Deus omni-
rem rem
creaturam
sibi de-
ponit, &
eius inde-
bet. Hoc
est
admirabile
mirabile.

Deus omni-
rem rem
creaturam
sibi de-
ponit, &
eius inde-
bet. Hoc
est
admirabile
mirabile.

Deus omni-
rem rem
creaturam
sibi de-
ponit, &
eius inde-
bet. Hoc
est
admirabile
mirabile.

Deus omni-
rem rem
creaturam
sibi de-
ponit, &
eius inde-
bet. Hoc
est
admirabile
mirabile.

Deus omni-
rem rem
creaturam
sibi de-
ponit, &
eius inde-
bet. Hoc
est
admirabile
mirabile.

Deus omni-
rem rem
creaturam
sibi de-
ponit, &
eius inde-
bet. Hoc
est
admirabile
mirabile.

Deus omni-
rem rem
creaturam
sibi de-
ponit, &
eius inde-
bet. Hoc
est
admirabile
mirabile.

Deus omni-
rem rem
creaturam
sibi de-
ponit, &
eius inde-
bet. Hoc
est
admirabile
mirabile.

Deus omni-
rem rem
creaturam
sibi de-
ponit, &
eius inde-
bet. Hoc
est
admirabile
mirabile.

Deus omni-
rem rem
creaturam
sibi de-
ponit, &
eius inde-
bet. Hoc
est
admirabile
mirabile.

Deus omni-
rem rem
creaturam
sibi de-
ponit, &
eius inde-
bet. Hoc
est
admirabile
mirabile.

Deus omni-
rem rem
creaturam
sibi de-
ponit, &
eius inde-
bet. Hoc
est
admirabile
mirabile.

Deus omni-
rem rem
creaturam
sibi de-
ponit, &
eius inde-
bet. Hoc
est
admirabile
mirabile.

Deus omni-
rem rem
creaturam
sibi de-
ponit, &
eius inde-
bet. Hoc
est
admirabile
mirabile.

Deus omni-
rem rem
creaturam
sibi de-
ponit, &
eius inde-
bet. Hoc
est
admirabile
mirabile.

Deus omni-
rem rem
creaturam
sibi de-
ponit, &
eius inde-
bet. Hoc
est
admirabile
mirabile.

Deus omni-
rem rem
creaturam
sibi de-
ponit, &
eius inde-
bet. Hoc
est
admirabile
mirabile.

Deus omni-
rem rem
creaturam
sibi de-
ponit, &
eius inde-
bet. Hoc
est
admirabile
mirabile.

Deus omni-
rem rem
creaturam
sibi de-
ponit, &
eius inde-
bet. Hoc
est
admirabile
mirabile.

Deus omni-
rem rem
creaturam
sibi de-
ponit, &
eius inde-
bet. Hoc
est
admirabile
mirabile.

Deus omni-
rem rem
creaturam
sibi de-
ponit, &
eius inde-
bet. Hoc
est
admirabile
mirabile.

Deus omni-
rem rem
creaturam
sibi de-
ponit, &
eius inde-
bet. Hoc
est
admirabile
mirabile.

Deus omni-
rem rem
creaturam
sibi de-
ponit, &
eius inde-
bet. Hoc
est
admirabile
mirabile.

Deus omni-
rem rem
creaturam
sibi de-
ponit, &
eius inde-
bet. Hoc
est
admirabile
mirabile.

Deus omni-
rem rem
creaturam
sibi de-
ponit, &
eius inde-
bet. Hoc
est
admirabile
mirabile.

Deus omni-
rem rem
creaturam
sibi de-
ponit, &
eius inde-
bet. Hoc
est
admirabile
mirabile.

Ut cum omnibus amoribus, terroribus, erroribus suis vaneatur hic mundus. Verba sunt S. Augustini lib. de Corruptione, & Gratia, cap. 11. & 12.

Hanc Gratiam & Deo cum humilitate, & fervore politissimus. & Penitentiam agamus pro peccatis, qui propria commissum voluntate, fecit egit Adamus pro delicto suis, qui se ipsum, posteroque fuos omnes miseros fecerat. Venite, adoremus, & proclamamus, ploramus ante Dominum, qui fecit nos: quia ipse est Dominus Deus noster: & nos populus pacis eius, & eorum manus eius. Adoremus Creacionem nostrum, & ante ipsum proclamamus: Non enim fecit, & destruxit: non enim curavit facere, & non curat cōsidere. „Ploramus ante Dominum, qui nos fecit: quia non pro rauimus, quando nos fecit, & tamen fecit. Non enim homo, qui non eras, promeruit, ut esset. Qui ergo fecit, antequam regnaretur, non asserit, cum regnaret. Utique exaudiens, quis fecit: usque non potest non curare, quos fecit: (Inquis S. Aug. ser. 26. alias de Verbis Apostoli primi 11.) Ipsi prima peccata pena eruditam, canique convertamus in lenitentia facticium. Quamquam enim iusta vindicta si peccati, quod corpus hominis imbecillum factum sit, & morte definitum: Plus tamen clemensia Domini quan ferientiae ostendit. Ita enim nebus fidelium a corporis voluntatis ad eternam esensionem veritatis amore nostrum operari conseruit. Et si iustitia pulchritudo, cum benignitate gratia concordans, ut quoniam bonorum inferiorum dulcedine decepit sumus, amaritudine panorum eruditamur. Nam ita etiam nostra supplicia divina Providentia moderata est, ut in hoc corpore iam corripibilius ad iustitiam rendere licet, & deposita omni superbia uni Dei vero colum fuddere, nihil de ipso fidere, illi nisi se frugendum, tuendundum committere. Ita ipsis ducet, homo bona voluntatis molestias huius vita in usum fortitudinis vertit. Verbe sunt S. Aug. lib. de vera Religione C. 15.

*¶. LI. Deus omnium Conservator, ac Rector est.
Providentia illius vindicatur.*

I. **D**um in Creatorem, atque auctorem omnium esse, ut perfecto, absolutoque opere suo munus omnipotentem non suerat, fides Christiana docet; quia nisi condit res peritus esset Providentia aedes, atque ea deum vi, quia ab initio constituta sunt, illas conservaret, statim ad nihil servaret, quemadmodum Pl. 103, scriptum est: *Aperiens te munum tuum, omnia implebanus bonitate.* Avertente autem te faciem, turbabundus: *aureis spiritalium eorum, & deficient, & in palverem suum reverteret.* Et Sap. 11. *Quomodo autem posset aliquis permaneare, nisi te voluntatis? aut quid a te reuocari non esset, conservare?* Hinc Scriptura scire juge Dei operationes omnis tribuit. Quare ab Apostolo dictum est cum Athienensis Deum annuntiante, quem ignorabat, Actuum 17. *Hic cali, & terra cum si Dominus, non it manus aucti templi habitat, ne manus humanus colitur indigenus aliquo, cur iste de omnibus vitam, & inspirationem, & omnia fecisse quexus non eme genus huminum inhabitat super universum faciens terra: definens statuta tempora, & terminos habitationis eorum, querens Deum & sibi arietinem cum auctoritate, quavis non sit longe ad unquamque nescirem. In ipso enim vivimus, & movemur, & sumus. Et ad Heb. 1. *Portans omnia verbo virtutis sua.* Item ad Colossi. 1. *Omnis per ipsum, & in ipso creata sunt:* *Epsi est ante emet, & omnia in ipso constat. Quid Christus ipse in Evangelio dicitur vestris doceat, Matt. 6. *No solliciti sis anima vestre, quid manduetis, neque corpori vestro, quid induamini.***

Respicite volatilia celi, quoniam non ferunt, neque metunt, neque congregant in horrea, & *Patet uerba celsis pacis illa.* Nonne vos magis pluri estis illius? ... Considerate illis agri quoq[ue] ercent: non laborant, neque nunc. Dico autem vobis, quoniam ne Salomon in omni gloria sua corporis est sicut unus ex ipsis. Si autem forsan agis, quod hodie est, & cras in elibamurmit, tunc, Deus sic visceri, quanto magis vos, mortali pati! *No lite ergo solliciti esse ducentes, quoniam manducandus, aut disponant omnia habuerit.*

omnes apte, congrueque gubernantur. Quod si providentia nihil aliud est quam Dei voluntas, omnia praeul dubio, que providentia sunt, recta ratione, pulcherrimeque, ac divinissime fieri necesse est, atque ita denique, ut meliore modo existere profutus nequeatur. Eudem etenim, & eternum praesacrom, & administratore est sporet. Neque enim convenient aliterum, esse rerum architectum, alterum, qui his consulat, atque propiciat. Et quippe in imbecillitate uterque omnino velaretur illi nimis efficacis, hic procurandi. Quicquid Deus est, qui procreavit, & qui procurat. Atque, & precreans, & conservans, & procurans ipsius potentia, nihil aliud est quam bona ipsius voluntas & omnia eius, quacunque voluit, Dominus fecit, ne voluntatis eius, qui resistat, ullus est. Eius omnia volunt, & facta sunt. Vult mundum confidere, atque confidari, & confisi... Solus Deus naturam bonus, ac sapientia est. Quatenus igitur bonus, prouide (neque enim bonus est, qui non prouide). Nam & homines, & bruta proli sunt naturali quodam affectu proficiunt: & utruperatur, qui non proficit) quatenus autem sapiens ea, qua sunt, optime procurat. Ad proinde nobis facientiam est, ut haec attento animo considerantes, omnia providentia opera suscipiamus, omnia laudemus, omnia circa ultimam consumum comprehemus: quilibet per plurime iniquas videatur, quod videlicet nec Dei providentia cognoscit, comprehendendique possit, & nostra cogitationes, & actiones, & futura ipsi soli nota, atque comperta sunt.

„Non solum autem Deus universa, qua sunt, Provi- deus tua fuerit, atque administrat, inquit Con. Tri- dentini Catechismus. „Veram etiam & que moventur, & agunt aliquid, intima virtute ad motum, atque actionem ita impellit, ut quavis secundarium carassum efficiat non impedit, praventiam tamen, cum ejus occul- tis viais ad singula perirent, & quemadmodum Sapiens est testatus. Attinet a fine usque ad finem fortiter, & disponat omnia habuerit.“

Geod.

Job
Psal.
Psal.

Psal.

Psal.

Iun nubilis, & parat terra pluribus. Qui producte in montibus senum, & herbam seruitu hominum. Qui das iumentis escam ipsorum, & pullis corvorum invocantib^e eum. Ex rufus: Scito, quoniam Dominus ipse est Deus iste fecit nos, & non ipsi nos: populus eius, & oves pacificae eius. Quia omnia evidenter ostendunt, non non nasci, vivere, ali, ut operari calu, at nostris tantum vi- riis, seu providenti, sed Deo dante, vivificant, conser- vante, providente, regente.

Id confirmat S. Aug. lib. 4. de Genesi ad litteram c. 12. Deus res
Creatoris, inquit, potest, & omnipotens, atque omnitem-
potes virtus, causa subiecti est omni creatura: quia non
tuis abeas, qua creata suns, regendas, si aliquando cesseret,
simil & illorum cessaret species, omnisque motus concide-
ret. Neque enim sic sit fructus adiutor, cum fabricariet,
abcedat, atque illo celante, atque obcedente fiat opus-
ius: ita mundus, vel illu oculi stare posset, sed Deus re-
gimen sibi subtraheret. Proinde & quod Dominus ait, „Pa-
ter meus uisus modo operatur, „coniunctionem quam-
dam operis ejus, quo universam creaturam continet, atque
administrat, ostendit. Et quod scriptum est de Sapientia e-
ius, „Pertinet a fine usque ad finem fortior, & disponit sap. e.
„omnia suavitate, & que item scriptum est. Quod motus
ejus agitur, colorique si omnibus moribus: satis appar-
et inveniuntibus, hunc ipsum incomparabilem, & ineffabili-
lem, & si possit intelligi, stabilitatem mutum suum, rebus cum
probare suavitatem disponendi, quo uirga subfracta, si ab hac
operatione cesseraret, eas continuo perirent. Tunc ex illis Act. 17. 21.

verbis Apostoli. In illo vivimus, moveamur, & sumus, col-
ligit. Ne uno quidem deesse ceſſat Deum ab opere regendi,
qua creavit, ne minus suo naturale, quibus agnoscit, a
que vegetantur, ut omnino natura sint. Et in eis quod
sum, pro se quaque genere manent, illico amittere non
esse aliquod omnino defuerit, si eis subtraheretur mo-
tus ille spissus Dei, qui diſponit omnia suaviter.
Idem confirmat S. Joannes Damascenus lib. 2. Orthodoxæ
Fidei c. 29. Providentia, inquit, est rerum procuratio, qua
Deus fungitur. Providentia est voluntas Dei, per quam res
omnes apte, congrue gubernantur. Quid si providentia
nihil aliud est quam voluntas dei, omnia præcul dubio,
qua providentia sunt, recta ratione, pulchritudine, ac
adiuuimis fieri necesse est, atque ita denique, ut melius
modo exire posset nequeat. Eundem etenim, & rerum
procreatores, & administratores esse oportet. Namque enim
convenit alterum, esse rerum architectum, alterum, qui
bis consular, atque propriae. Sic quippe in imbecillitate
uterque omnius versariet, illi nimis efficiendis, hic
procuroandi. Quicquid Deus est, qui procreavit, & qui pro-
curat. Atque, & procreans, & conservans, & procurans ip-
su potest, nihil aliud est quam bona ipsius voluntatis &
omnis enim, quaecumque volunt, Domini sentit, nec vol-
luntatis eius, qui reficit, ullus est. Fieri omnis volunt,
& facta sunt. Vult mandata confidere, atque conservare,
& confidit... Solus Deus natura bona, ac sapientia est.
Quatenus igitur bonus, providet (nam enim bonus est,
qui non providerit). Nam & homines, & bruta prælia sua na-
turali quadam affectu proprieat: & virtutem, qui non
proprio) quatenus autem sapientia est, quia sunt, optimè
procurat. Ad preiudicem nobis facilius datur, ut hoc attento
animo considerantes, omnia providentia opera supciamamus,
omnia laudemus, omnia circa ullum censuram comprehendamus:
qua libet, ac plerique iniqua videantur, quid videlicet, nec Dei providentia cognoscit, comprehendit, neque pos-
sunt, & nostra cogitationes, & actiones, & futura ipsi sole-
ntur, atque comporta sint.

Non solum autem Deus uniuersa, quæ sunt, Provi-
dus de tua fuerit, acque administrat, inquit Conc. Tri-
dentini Catechismus, & Verum etiam, quæ moventur
& agunt aliquid, insima virtute ad mortem, acque actio-
nem ita impellit, ut quomodo secundummodum cassarum
cipientiam non impedit, praeveniat tamen, cum ipsa secul-
tissima vis ad singula pertinet, & quemadmodum Sapientia
est testata, Attigit a fine usque ad finem fortiter, &
disponat omnia fuisse.

Quæ Catechismi doctrina S. Aug. consonat lib. de Gra-
tia & libera arbitrio c. 20. Scriptura divina, inquit, si
diligenter inspectetur, ostendit non solum bonas hominum
voluntates, quas ipse facit ex malis, & a se factas
non in actus bonos, sed in aeternam dirigit viam, verum
etiam illas, quas conseruant facili creaturam, ita iesa in
Dei potestate, ut eas, quo voluerit, quando voluerit, fa-
cias inclinari, vel ad beneficia quibusdam praestanda, vel
ad paucas quibusdam ingerendas, scilicet ipse iudicat; oc-
cultissimumque iudicium, sed fine ullae dubitatione ju-
nxit. Et c. 21. Agit enim Omnipotens in cordibus ho-
minum etiam motum voluntatis eorum, ut per eos agat, &
quod per eos agere ipse voluerit, qui omnino iniuste ali-
quid uelle non novit. Voluntates quas bona fecit, ad ac-
ta bona Deus moverit, qui omnis boni principium, &
finis est: voluntates autem, quae sua sponte ab illo defi-
cientes proprio virtutis facta sunt mala, non movet, nec
impellit ad scelus, sed ad beneficia, vel supplicia irrogan-
da summa iudicis sequitate.

S. L I I. Providentia Divina argumenta.

certis, moderatique intervallis; quamvis vocum privatios
nes sint, tamen tam ordinantis ab iis, qui cantare sciunt
& suavitati canticus aliquid conferunt; & umbras in pictura
res eminenteraque queque distinguunt; & non specie, sed
ordine placent: Sie in rerum universitate multa bonae per-
mixta, a Deoque ordinata, ipsius mundi pulchritudinem,
fummatque Dei Spicentiam, & Providentiam commen-
dant. Neque enim Deus omnipotens, cum summo bonus
sit, ullo modo sineret malum aliquid esse in operibus suis,
nisi quia adeo esset omnipotens, & bonus, ut bene fa-
cere & de male (inquit S. Augustinus Enchiridio c. 11.)
Non ideo igitur, quiavidetur perverse res humanae
videatur nobis non esse gubernationem rerum humana-
rum. Omnes enim homines in locis suis ordinantur.
Sed unicuique videtur, quia ordinem non habent. Tu
tantum vide, quid velis esse: nam quomodo volueris
esse, novit Artifex, ubi te ponat. Pictorem attende-
re. Ponuntur ante illum variis coloribus, & novit ubi ponat
quemque colorem. Certe peccator niger color esse, vo-
luit: ideo nefis ordo Artificis, ubi eum ponat. Quan-
ta ordinat de nigro colore, quanta ornamenti facit pi-
ctor? Tu vide, quid velis esse: non carues, ubi te or-
dinet qui non novit errare, scit, ubi te ponat. Sic e-
nim per leges istas mundi videmus hoc fieri. Extrahor
esse voluit nefis quis: novit lex judicis ubi illum po-
nat, ordinat illum optime. Ille quidem male vixit, sed
non male ordinavit lex. Ex extrahore est metallicus
Dicitur, metallus, utrumsq[ue] res, res communiqueret. Illius
metalla datur.

Non sumus tantum, & praestitimus divina Providentia cura, sed etiam insimis quaeque & abiecta, non solum universum, sed singularem, quamvis peculiariter illam ram, pascernamque benevolentiam, quam exhibet hominibus non exhibeat, live; Eadem irrationabilium, quae rationabilium providentiam non habeat; ut loquitur S. Hieronymus in cap. 1. Habacuc. Homo enim praecepit Dicitur.

S. LIII. Mala divina Providentia non repugnant;
neque ipsa peccata.

III. Divina vero Providentia non repugnat, que
mundo conspicuntur mala. Nam quod spectat ea, q.
nature, vel penas mala dicuntur, qualia sunt queridat-
vite huius incommoda, & que corporis cladem, ac per-
niciem affectuant, sive ad peccatores puniendos ordinantur,
ea magis utilitatem habent, & divinam Providentiam in
eum in modum commendant. Ut enim praecalere scribit
Paulini, Epist. 3. *Omnia Dei facta pulcherrima sunt*
nam si malum, quod bonum habet. Autemque qui cui
*per mundum nostris usibus preparavit, & nostris utili-
bus egit: Et ita istius universitatis ipsius condidit, ut a*
ad ferri vendam, alia ad exercitandum, alia ad dominum
*creaverit. Neque corporis, animalibusq. natura homi-
norum dominatus. Sed ne ipa pessimas nostra licet*
resoluamus, utiliter exerceremus adversari, aut spiritibus
menum, aut difficultatibus negotiorum, aut ipsorum s.
*elementorum motibus, videlicet ex exigunt, curis prae-
dictis. & metu Divinitatis accutum.*

Ipsa vero peccata Deus. non efficiat penitentia, sed permissum est ut ex tua et bona elicia, felicitem vel clementiam suorum qui in illa quandoque prolabantur; humilitatem majorem ponentiam terventem, cautorient vigiliam, suscipiant inferordicem in illos commendationem: vel iustitiam manifestacionem in reprobus; vel alias; quas novit, ut tates. Quia diabolus in reprobis; vel alias; nequit quae bona fecit Deus? Non hindueret pro falso nostra sangue Redemptoris; nisi per nequitiam desertoris. *Melius enim in iustitiae Deum, de malis benefacere, quam mala nulla permittere.* Ex Adamo peccato Filius fili Internacionem cecidit. *Magnus enim deinde defendit Medicus, quam nra in terra jacetas agrotus.* Tolle morbos, tolle veneficia, & nulla est causa medicina. Nulla causa pietatis. *Sed venienti Christo domino, nisi peccatores salvos facient.* Non veni, inquit, vocare iustos, sed peccatores. *Veni Filius hominis querere, & salvum facere.* Quid per nos? Si homo non periret, Filius hominis non veniret. Perierat homo, ventus Deus hominem, & inventus homo. Si homo ad imaginem, & similitudinem Dei factus in faz naturae honore manuflexit, non diabolus frude deinceps, plus a legie sibi polita per concupiscentiam deviaserit, Creator mundi creature non fieret. Ex Angelorum in locum ruinam, hominum exaltatio in eorum locum ordinatus. Deo provisa est, & ut. *S. Aug. explicat Enchiridio p. 2.* Placuit itaque (inquit) universitas Creatori auge desiderante Deo, ut quoniam non tota multitudine Angelorum Deum desiderante perierat, in ea perierat perpeccia perdite manus, quae nascunt cum Deo illa deferente persisterat, sua certissime cognita semper futura felicitate gauderent, vera creatura rationalis quae in bonisibus erat, quoniam peccatis aspergiti, & originalis & propriis transperierat, ex eis parte reparata, quod Angelica Societas ruina illa diabolico minera, suppuleretur. *Hoc enim Sanus eius promisit,* quod erunt equalis Angelis Dei. Quædammodum ergo in cantando interpretatione silentio. *Nat. Alen. Theol. Tom. I.*

E 2 De

quamquam tuis ex teis ribi existentibus, sed tantumque his, in quibus te Deus paxist, id est formavit, & creavit; non ea creatione, qua homines facti sumus, sed ea de qua ille dicobat, qui unicus iam homo erat; Cor mundum crevit in me Deus. Et de qua dicit Apostolus: Si quis igitur in Christo nova creatura, vetera transferunt, ecce facta sunt omnia nova, omnia autem ex Deo. Fingimur ergo, id est formamur, & creetur in operibus bonis, que non preparavimus nos, sed proparavimus Deus, ut in illis ambulet. Itaque si vita bona nostra nihil aliud est quam Dei gratia, sed dubio ex vita eterna; que bona vix redditur, Dei gratia est: & ipsa enim gratia datur, quia gratia data est illis, cui datur. Sed illa, cui datur, non tantummodo gratia est: hoc autem quod illi datur, quoniam premium eius est, gratia est pro gratia, tantum mercede pro justitia; ut verum sit, quoniam verum est, quia redder unicuius Dei secundum operis eius. Hinc Joannis 1. de Christo Domino dicitur: Ex plenitudine eius non omnes accipimus, & gratiam pro gratia. Hoc est Aug. Lib. de Cor. & Grat. c. 7.

Mansio in domo Patris sive in electis suis praeparavit, & preparavit: nec alias, Christus sed quis praeparavit, has preparavit. Quas praeparavit predestinatio, predestinatione, & preceptio etiamnam perando, preparavit operando. Jam ergo sunt in predestinatione. Unde Christus ait: Si quoniam dixi semini vobis, quia vado parare vobis locum: id est, predestinatione. Jam enim ibi sunt mansioe illae, & non est opus aliquam fieri praepare. Sed quia Nostri sunt in operatione, iubet: Et si abierte, & preparavero vobis locum, iterum venio, & accipiam vos ad meum... Parat autem quoddammodo mansioe, manifontibus parando manfones. Hac autem praeparatio fit per meritum: Sed merita fine meriti proflus illius intuitus data sunt, & predestinata, cum gratia, misericordia divina dona sunt, atque ita per merita Deus non preparat ad gloriam; sed nulli meritorum habita ratione nos predestinavit ad gloriam: non tantum ad temporalium, qua eleemos Sancti, sed eternam, qua eleemos Beati. Gratianus Dei vita eterna: Quoniam Deus rependens eritis, sed Gratianus pro gratia. Hinc S. Aug. Tract. 68. in Joanne, mola prolati Christi Domini verbis explicate persens, ait: Sed quid est? quod, us prepararet, abii cum profecto nos ipsi praepararet, quod non facit se reliquerit? Agnofo, Domine, us possum: nimirum illud significas, quia ut parenter ista mansioe, vobis debet fuisse ex parte. Qui enim a Domino peregrinatus, opus habet ex parte. Qui enim a nomine peregrinatus, opus habet ex parte. Nam si videt, non est fidem, credenti colligunt meritos, videnti redemptio premium: Ecce ergo Dominus, & parer locum, est, non videntur, latenter, ut crederat. Tunc enim loca paratur, & ex parte vivatur. Creditus desideratur, ut desideratus habeatur: desiderium dilectionis, preparatio est mansioe. Ita, Domine, para quod paras: ne enim illi paras, & te nobis paras, quoniam locum paras, & tibi in nobis, & in te: Tu autem dixisti, Manet in me, & ego in vobis: Quantum quippe fuerit particeps tuus, alius minus, alius amplius, hac erit diversitas premium pro diversitate membrorum: hac erit multitudine mansuum, pro dissipilitate mansorum: sed tamen omnium in eternitate vivorum, & fine fidei Beatorum. Quid est, quod vides? Quid est, quod vides? Si bene intelligi, nec unde vadis, nec unde venis, reedisti; vadis latenter, venis apparente: Sed nisi manes regendo, ut profecimus bene vivendo, quomodo parabitur locus, ubi possimus manere perseverando?

Ecclesia fidem, ac doctrinam de gratuita electione predestinationis explicit Adrianus I. in Epistola ad Egilam, & ad Episcopos Hispanie. Opera, inquit, misericordia, ac justitia sua praeparavit Deus in eternitate incomutabiliteras sua, & fecit futurum operum suorum nonquam fuit ignorari, sic in coram eorum preparatione nuncquam improvicius. Praeparavit ergo justificandis hominibus merita, praeparavit eisdem glorificandis & præmia; malis vero non preparavit voluntates malas, ant opera mala, sed preparavit eis iusta, & eterna supplicia. Hac est eterna praedestinatione futurorum operum Dei quam fecit nobis. Apostolica doctrina semper insinuari cognoscimus, sic etiam fiducialiter predicamus... Teneat ergo predestinationis veritas fidibus cunctis, quia quisquis divinum non credit in hoc predestinatione confitum, non perdiat ad gloriosum eiusdem predestinationis effectum.

S. LVI. Quoniam certa Predestinatione sit, sua tamen cuique salutis cum metu, & sollicitudine procuranda est.

Tim. 2.7. III. Cognovit porro Dominus, qui sunt ejus, scit, quos elegit, & ex illis, quos dedit illi Pater. Non perdit quemquam, nec oves ejus quisquam de manu ejus rapiet;

ut ipse ait, Joannis X. Oves mea vocem audiant: & ego cognoscere eam, & sequuntur me: & ego vitam aeternam de eis. Et non perirent in aeternum, & non rapies eam quiquam de manu mea.... Et nemo potest separare eam de manu Patris mei... Quicumque enim ab origine, nali damnatione, seu perdicionis mala, que facta est, per primum Adam, ista divine gratia largitate differit, sunt, non est dubium, quod & procurator eis audiendum Evangelium: & cum audient, credunt; & in fidem, de qua per dilectionem operantur, utque in finem perseverant; & si quando exorbiunt, correpti emendantur, & quidam eorum, eti si hominibus non corripuntur, in viam quam reliquerant, redeunt; & nonnulli accepta gratia, in qualibet etate, periculis huius vite mortis celestiter subtrahuntur. Hac enim omnia operantur in eis, qui vasa misericordie operatus est eos, qui & elegit eos in Filio suo, ante constitutionem mundi per electionem Gratiae. Talibus Deus diligenter cum omni cooperatur in bonum: utque adeo proflus omnia, ut etiam si eum deviant, & exorbiunt, etiam hoc ipsum eis faciat proficer in bonum, quia humiliores redeunt, atque doctores. Horum si quisquam perit, fallitur Deus: sed nemo eorum perit, quia non fallitur Deus. Horum si quisquam perit, viatio humana vincitur Deus: sed nemo eorum perit, quia nulla re vincitur Deus (inquit S. Aug. Lib. De Correctione, & Gratia, c. 7. & 9.)

Sequuntur eorum, qui predestinati sunt in Regnum Dei, ita certus fit numerus, ut nec addatur eis quicquam, nec ministratio eis sit: recte tamen & ipsi predestinati dicuntur: Cum metu, & tremore vestram salutem operamini: phil. 2. 8; Tene, quod habes, ut nemo accipias coronam tuam; quasi eos perseveratores habentur incertum: nec alter hinc Apoc. 3. audire debet, quibus expedit non alium sapere, sed timere. Quia enim ex multitudine Fidelium, quondam in hac mortalitate vivitur, in numero predestinationis se esse presumat. Ita ergo sectentur eis vultus Dei, Ne forte quis extollatur, sed omnes etiam, qui bene curvantur, timent, dum osculum est, qui pervertoant. Ne tempio enim in iusto tentacione loco non expedit, ubi tanta est infirmitas, ut superbum postea generante securitatem: ut loquitur S. Aug. Rele etiam dicit omnibus: Sicut ergo, ut per bona opera certam vestram vocationem & electionem faciatis: Certam (inquit) non Deo, qui electos suos ut in finem perseveratores certissime novit, quia ipsi perseverantiam ex parte aeterno decrevit; sed vobis certam non quidem absoluta, & infallibili certitudine, sed moralis, que maximam fiduciam, & firmissimam spem cum timore, & tremore conjungit. Moralis autem ita certa ex signa praedestinationis, sed tremore conjugit. Moralis autem ita certa ex signis quibusdam habetur, non quidem omnino certis, sed probabilibus. Predestinationis, qualis fuit, i. Audito religione verbis Dei, & eo animo, ut observetur, & executione mandetur: Qui enim ex Deo est, verbis Dei audit. Misericordia sive in pauperibus sublevans, sive in dimittendis iniurias: Beati enim misericordes, quoniam ipsi misericordiam consequentur. 3. Patientia in adversitate, & perficie proprie justitiam. Unde malo Diviti dicitur: Fili, recordare, quia recipisti bona in vita tua, & Lazarus similiiter mala: Nunc autem hic consolatur, & tu vides crucis, Et, Beati predicatorum, qui persecutionem patiuntur propter justitiam. Et, Momenianum hoc, & lege tribulationis nostra eternam gloria pondus in nobis operatur. 4. Bonae vita decursus. Unde S. Aug. sic postulat: Procedam, ut in ipso cursu vestro, ita vos esse comprehensatis, atque in ipso cursum vestro, ita vos esse praecognitis, nonnullis, ut legitime cureremus. Si autem adhuc in peccatorum dannabilium delictatione remormini, apprehendite saluberrimam disciplinam, quod tandem cum feceritis, nolite extollit quae de operibus vestri, aut gloriari, quasi hoc non accepteris: est enim, qui operatur in vobis, & velle, & perficere pro bona voluntate, & a Domino gressus vestri diriguntur, ut viam ejus velitis: De ipso autem cursum vestro bono restoque condicione vos ad predestinationem divisa gratia pertinet. Vos itaque etiam ipsam obediendi perseverantiam a Patre luminum, a qua descendit omne datum optimum, & omne donum perfectum, sperate debetis, & quotidiana orationibus poscere, atque hoc faciendo confidere. Non vos esse a predestinatione Ponuli ejus alienos, qui etiam hoc, ut faciatis, ipse largitur. Abiit autem a vobis, id est, super firmam petram, & generali herbarum imbre, & genitrix colitur, accipi benedictionem a Deo. Profens autem spinas, ac tribulos, reproba est, & maledicta proxima: cuius consummatio in combustionem. Edificamus domum spirituale, non super arenam, sed super firmam petram, super fundamenta solidam, & in concilium, quod est in Christus Iesu: Superedificemus arietum, argentum, lapides pretiosos, id est, opera bona, opera virtutum, ex caritate, & proper Deum. Si eni potest: Mirum, quod homines infirmatis suis committere malint, quam firmiteris promissionis Dei. Sed incerta est mihi (inquit) de me ipso voluntas Dei. Quid ergo? Tu ne tibi voluntas de te ipso certa est, nec times, Qui videtur bene, vident ne cadat? Cum igitur utique incerta sit, Cur non homo firmior, quam feminis in spiritu, de spiritu metet vitam eternam. Rom. 6. num autem facientes, non deficitur. Tempore enim suo metemus non deficitur. Meminerimus, quod Terrae sepius sentient super se bibens imbre, & generans herbarum opertus illis, a quibus colitur, accipi benedictionem a Deo. Profens autem spinas, ac tribulos, reproba est, & maledicta proxima: cuius consummatio in combustionem.

Edificemus domum spirituale, non super arenam, sed super firmam petram, super fundamenta solidam, & in concilium, quod est in Christus Iesu: Superedificemus arietum, argentum, lapides pretiosos, id est, opera bona, opera virtutum, ex caritate, & proper Deum. Si eni potest: Mirum, quod homines infirmatis suis committere malint, quam firmiteris promissionis Dei. Sed incerta est mihi (inquit) de me ipso voluntas Dei. Nec times, Qui videtur bene, vident ne cadat? Cum igitur utique incerta sit, Cur non homo firmior, quam feminis in spiritu, de spiritu metet vitam eternam. Rom. 6. num autem facientes, non deficitur. Tempore enim suo metemus non deficitur. Meminerimus, quod Terrae sepius sentient super se bibens imbre, & generans herbarum opertus illis, a quibus colitur, accipi benedictionem a Deo. Profens autem spinas, ac tribulos, reproba est, & maledicta proxima: cuius consummatio in combustionem. Edificemus domum spirituale, non super arenam, sed super firmam petram, super fundamenta solidam, & in concilium, quod est in Christus Iesu: Superedificemus arietum, argentum, lapides pretiosos, id est, opera bona, opera virtutum, ex caritate, & proper Deum. Si eni potest: Mirum, quod homines infirmatis suis committere malint, quam firmiteris promissionis Dei. Sed incerta est mihi (inquit) de me ipso voluntas Dei. Nec times, Qui videtur bene, vident ne cadat? Cum igitur utique incerta sit, Cur non homo firmior, quam feminis in spiritu, de spiritu metet vitam eternam. Rom. 6. num autem facientes, non deficitur. Tempore enim suo metemus non deficitur. Meminerimus, quod Terrae sepius sentient super se bibens imbre, & generans herbarum opertus illis, a quibus colitur, accipi benedictionem a Deo. Profens autem spinas, ac tribulos, reproba est, & maledicta proxima: cuius consummatio in combustionem. Edificemus domum spirituale, non super arenam, sed super firmam petram, super fundamenta solidam, & in concilium, quod est in Christus Iesu: Superedificemus arietum, argentum, lapides pretiosos, id est, opera bona, opera virtutum, ex caritate, & proper Deum. Si eni potest: Mirum, quod homines infirmatis suis committere malint, quam firmiteris promissionis Dei. Sed incerta est mihi (inquit) de me ipso voluntas Dei. Nec times, Qui videtur bene, vident ne cadat? Cum igitur utique incerta sit, Cur non homo firmior, quam feminis in spiritu, de spiritu metet vitam eternam. Rom. 6. num autem facientes, non deficitur. Tempore enim suo metemus non deficitur. Meminerimus, quod Terrae sepius sentient super se bibens imbre, & generans herbarum opertus illis, a quibus colitur, accipi benedictionem a Deo. Profens autem spinas, ac tribulos, reproba est, & maledicta proxima: cuius consummatio in combustionem. Edificemus domum spirituale, non super arenam, sed super firmam petram, super fundamenta solidam, & in concilium, quod est in Christus Iesu: Superedificemus arietum, argentum, lapides pretiosos, id est, opera bona, opera virtutum, ex caritate, & proper Deum. Si eni potest: Mirum, quod homines infirmatis suis committere malint, quam firmiteris promissionis Dei. Sed incerta est mihi (inquit) de me ipso voluntas Dei. Nec times, Qui videtur bene, vident ne cadat? Cum igitur utique incerta sit, Cur non homo firmior, quam feminis in spiritu, de spiritu metet vitam eternam. Rom. 6. num autem facientes, non deficitur. Tempore enim suo metemus non deficitur. Meminerimus, quod Terrae sepius sentient super se bibens imbre, & generans herbarum opertus illis, a quibus colitur, accipi benedictionem a Deo. Profens autem spinas, ac tribulos, reproba est, & maledicta proxima: cuius consummatio in combustionem. Edificemus domum spirituale, non super arenam, sed super firmam petram, super fundamenta solidam, & in concilium, quod est in Christus Iesu: Superedificemus arietum, argentum, lapides pretiosos, id est, opera bona, opera virtutum, ex caritate, & proper Deum. Si eni potest: Mirum, quod homines infirmatis suis committere malint, quam firmiteris promissionis Dei. Sed incerta est mihi (inquit) de me ipso voluntas Dei. Nec times, Qui videtur bene, vident ne cadat? Cum igitur utique incerta sit, Cur non homo firmior, quam feminis in spiritu, de spiritu metet vitam eternam. Rom. 6. num autem facientes, non deficitur. Tempore enim suo metemus non deficitur. Meminerimus, quod Terrae sepius sentient super se bibens imbre, & generans herbarum opertus illis, a quibus colitur, accipi benedictionem a Deo. Profens autem spinas, ac tribulos, reproba est, & maledicta proxima: cuius consummatio in combustionem. Edificemus domum spirituale, non super arenam, sed super firmam petram, super fundamenta solidam, & in concilium, quod est in Christus Iesu: Superedificemus arietum, argentum, lapides pretiosos, id est, opera bona, opera virtutum, ex caritate, & proper Deum. Si eni potest: Mirum, quod homines infirmatis suis committere malint, quam firmiteris promissionis Dei. Sed incerta est mihi (inquit) de me ipso voluntas Dei. Nec times, Qui videtur bene, vident ne cadat? Cum igitur utique incerta sit, Cur non homo firmior, quam feminis in spiritu, de spiritu metet vitam eternam. Rom. 6. num autem facientes, non deficitur. Tempore enim suo metemus non deficitur. Meminerimus, quod Terrae sepius sentient super se bibens imbre, & generans herbarum opertus illis, a quibus colitur, accipi benedictionem a Deo. Profens autem spinas, ac tribulos, reproba est, & maledicta proxima: cuius consummatio in combustionem. Edificemus domum spirituale, non super arenam, sed super firmam petram, super fundamenta solidam, & in concilium, quod est in Christus Iesu: Superedificemus arietum, argentum, lapides pretiosos, id est, opera bona, opera virtutum, ex caritate, & proper Deum. Si eni potest: Mirum, quod homines infirmatis suis committere malint, quam firmiteris promissionis Dei. Sed incerta est mihi (inquit) de me ipso voluntas Dei. Nec times, Qui videtur bene, vident ne cadat? Cum igitur utique incerta sit, Cur non homo firmior, quam feminis in spiritu, de spiritu metet vitam eternam. Rom. 6. num autem facientes, non deficitur. Tempore enim suo metemus non deficitur. Meminerimus, quod Terrae sepius sentient super se bibens imbre, & generans herbarum opertus illis, a quibus colitur, accipi benedictionem a Deo. Profens autem spinas, ac tribulos, reproba est, & maledicta proxima: cuius consummatio in combustionem. Edificemus domum spirituale, non super arenam, sed super firmam petram, super fundamenta solidam, & in concilium, quod est in Christus Iesu: Superedificemus arietum, argentum, lapides pretiosos, id est, opera bona, opera virtutum, ex caritate, & proper Deum. Si eni potest: Mirum, quod homines infirmatis suis committere malint, quam firmiteris promissionis Dei. Sed incerta est mihi (inquit) de me ipso voluntas Dei. Nec times, Qui videtur bene, vident ne cadat? Cum igitur utique incerta sit, Cur non homo firmior, quam feminis in spiritu, de spiritu metet vitam eternam. Rom. 6. num autem facientes, non deficitur. Tempore enim suo metemus non deficitur. Meminerimus, quod Terrae sepius sentient super se bibens imbre, & generans herbarum opertus illis, a quibus colitur, accipi benedictionem a Deo. Profens autem spinas, ac tribulos, reproba est, & maledicta proxima: cuius consummatio in combustionem. Edificemus domum spirituale, non super arenam, sed super firmam petram, super fundamenta solidam, & in concilium, quod est in Christus Iesu: Superedificemus arietum, argentum, lapides pretiosos, id est, opera bona, opera virtutum, ex caritate, & proper Deum. Si eni potest: Mirum, quod homines infirmatis suis committere malint, quam firmiteris promissionis Dei. Sed incerta est mihi (inquit) de me ipso voluntas Dei. Nec times, Qui videtur bene, vident ne cadat? Cum igitur utique incerta sit, Cur non homo firmior, quam feminis in spiritu, de spiritu metet vitam eternam. Rom. 6. num autem facientes, non deficitur. Tempore enim suo metemus non deficitur. Meminerimus, quod Terrae sepius sentient super se bibens imbre, & generans herbarum opertus illis, a quibus colitur, accipi benedictionem a Deo. Profens autem spinas, ac tribulos, reproba est, & maledicta proxima: cuius consummatio in combustionem. Edificemus domum spirituale, non super arenam, sed super firmam petram, super fundamenta solidam, & in concilium, quod est in Christus Iesu: Superedificemus arietum, argentum, lapides pretiosos, id est, opera bona, opera virtutum, ex caritate, & proper Deum. Si eni potest: Mirum, quod homines infirmatis suis committere malint, quam firmiteris promissionis Dei. Sed incerta est mihi (inquit) de me ipso voluntas Dei. Nec times, Qui videtur bene, vident ne cadat? Cum igitur utique incerta sit, Cur non homo firmior, quam feminis in spiritu, de spiritu metet vitam eternam. Rom. 6. num autem facientes, non deficitur. Tempore enim suo metemus non deficitur. Meminerimus, quod Terrae sepius sentient super se bibens imbre, & generans herbarum opertus illis, a quibus colitur, accipi benedictionem a Deo. Profens autem spinas, ac tribulos, reproba est, & maledicta proxima: cuius consummatio in combustionem. Edificemus domum spirituale, non super arenam, sed super firmam petram, super fundamenta solidam, & in concilium, quod est in Christus Iesu: Superedificemus arietum, argentum, lapides pretiosos, id est, opera bona, opera virtutum, ex caritate, & proper Deum. Si eni potest: Mirum, quod homines infirmatis suis committere malint, quam firmiteris promissionis Dei. Sed incerta est mihi (inquit) de me ipso voluntas Dei. Nec times, Qui videtur bene, vident ne cadat? Cum igitur utique incerta sit, Cur non homo firmior, quam feminis in spiritu, de spiritu metet vitam eternam. Rom. 6. num autem facientes, non deficitur. Tempore enim suo metemus non deficitur. Meminerimus, quod Terrae sepius sentient super se bibens imbre, & generans herbarum opertus illis, a quibus colitur, accipi benedictionem a Deo. Profens autem spinas, ac tribulos, reproba est, & maledicta proxima: cuius consummatio in combustionem. Edificemus domum spirituale, non super arenam, sed super firmam petram, super fundamenta solidam, & in concilium, quod est in Christus Iesu: Superedificemus arietum, argentum, lapides pretiosos, id est, opera bona, opera virtutum, ex caritate, & proper Deum. Si eni potest: Mirum, quod homines infirmatis suis committere malint, quam firmiteris promissionis Dei. Sed incerta est mihi (inquit) de me ipso voluntas Dei. Nec times, Qui videtur bene, vident ne cadat? Cum igitur utique incerta sit, Cur non homo firmior, quam feminis in spiritu, de spiritu metet vitam eternam. Rom. 6. num autem facientes, non deficitur. Tempore enim suo metemus non deficitur. Meminerimus, quod Terrae sepius sentient super se bibens imbre, & generans herbarum opertus illis, a quibus colitur, accipi benedictionem a Deo. Profens autem spinas, ac tribulos, reproba est, & maledicta proxima: cuius consummatio in combustionem. Edificemus domum spirituale, non super arenam, sed super firmam petram, super fundamenta solidam, & in concilium, quod est in Christus Iesu: Superedificemus arietum, argentum, lapides pretiosos, id est, opera bona, opera virtutum, ex caritate, & proper Deum. Si eni potest: Mirum, quod homines infirmatis suis committere malint, quam firmiteris promissionis Dei. Sed incerta est mihi (inquit) de me ipso voluntas Dei. Nec times, Qui videtur bene, vident ne cadat? Cum igitur utique incerta sit, Cur non homo firmior, quam feminis in spiritu, de spiritu metet vitam eternam. Rom. 6. num autem facientes, non deficitur. Tempore enim suo metemus non deficitur. Meminerimus, quod Terrae sepius sentient super se bibens imbre, & generans herbarum opertus illis, a quibus colitur, accipi benedictionem a Deo. Profens autem spinas, ac tribulos, reproba est, & maledicta proxima: cuius consummatio in combustionem. Edificemus domum spirituale, non super arenam, sed super firmam petram, super fundamenta solidam, & in concilium, quod est in Christus Iesu: Superedificemus arietum, argentum, lapides pretiosos, id est, opera bona, opera virtutum, ex caritate, & proper Deum. Si eni potest: Mirum, quod homines infirmatis suis committere malint, quam firmiteris promissionis Dei. Sed incerta est mihi (inquit) de me ipso voluntas Dei. Nec times, Qui videtur bene, vident ne cadat? Cum igitur utique incerta sit, Cur non homo firmior, quam feminis in spiritu, de spiritu metet vitam eternam. Rom. 6. num autem facientes, non deficitur. Tempore enim suo metemus non deficitur. Meminerimus, quod Terrae sepius sentient super se bibens imbre, & generans herbarum opertus illis, a quibus colitur, accipi benedictionem a Deo. Profens autem spinas, ac tribulos, reproba est, & maledicta proxima: cuius consummatio in combustionem. Edificemus domum spirituale, non super arenam, sed super firmam petram, super fundamenta solidam, & in concilium, quod est in Christus Iesu: Superedificemus arietum, argentum, lapides pretiosos, id est, opera bona, opera virtutum, ex caritate, & proper Deum. Si eni potest: Mirum, quod homines infirmatis suis committere malint, quam firmiteris promissionis Dei. Sed incerta est mihi (inquit) de me ipso voluntas Dei. Nec times, Qui videtur bene, vident ne cadat? Cum igitur utique incerta sit, Cur non homo firmior, quam feminis in spiritu, de spiritu metet vitam eternam. Rom. 6. num autem facientes, non deficitur. Tempore enim suo metemus non deficitur. Meminerimus, quod Terrae sepius sentient super se bibens imbre, & generans herbarum opertus illis, a quibus colitur, accipi benedictionem a Deo. Profens autem spinas, ac tribulos, reproba est, & maledicta proxima: cuius consummatio in combustionem. Edificemus domum spirituale, non super arenam, sed super firmam petram, super fundamenta solidam, & in concilium, quod est in Christus Iesu: Superedificemus arietum, argentum, lapides pretiosos, id est, opera bona, opera virtutum, ex caritate, & proper Deum. Si eni potest: Mirum, quod homines infirmatis suis committere malint, quam firmiteris promissionis Dei. Sed incerta est mihi (inquit) de me ipso voluntas Dei. Nec times, Qui videtur bene, vident ne cadat? Cum igitur utique incerta sit, Cur non homo firmior, quam feminis in spiritu, de spiritu metet vitam eternam. Rom. 6. num autem facientes, non deficitur. Tempore enim suo metemus non deficitur. Meminerimus, quod Terrae sepius sentient super se bibens imbre, & generans herbarum opertus illis, a quibus colitur, accipi benedictionem a Deo. Profens autem spinas, ac tribulos, reproba est, & maledicta proxima: cuius consummatio in combustionem. Edificemus domum spirituale, non super arenam, sed super firmam petram, super fundamenta solidam, & in concilium, quod est in Christus Iesu: Superedificemus arietum, argentum, lapides pretiosos, id est, opera bona, opera virtutum, ex caritate, & proper Deum. Si eni potest: Mirum, quod homines infirmatis suis committere malint, quam firmiteris promissionis Dei. Sed incerta est mihi (inquit) de me ipso voluntas Dei. Nec times, Qui videtur bene, vident ne cadat? Cum igitur utique incerta sit, Cur non homo firmior, quam feminis in spiritu, de spiritu metet vitam eternam. Rom. 6. num autem facientes, non deficitur. Tempore enim suo metemus non deficitur. Meminerimus, quod Terrae sepius sentient super se bibens imbre, & generans herbarum opertus illis, a quibus colitur, accipi benedictionem a Deo. Profens autem spinas, ac tribulos, reproba est, & maledicta proxima: cuius consummatio in combustionem. Edificemus domum spirituale, non super arenam, sed super firmam petram, super fundamenta solidam, & in concilium, quod est in Christus Iesu: Superedificemus arietum, argentum, lapides pretiosos, id est, opera bona, opera virtutum, ex caritate, & proper Deum. Si eni potest: Mirum, quod homines infirmatis suis committere malint, quam firmiteris promissionis Dei. Sed incerta est mihi (inquit) de me ipso voluntas Dei. Nec times, Qui videtur bene, vident ne cadat? Cum igitur utique incerta sit, Cur non homo firmior, quam feminis in spiritu, de spiritu metet vitam eternam. Rom. 6. num autem facientes, non deficitur. Tempore enim suo metemus non deficitur. Meminerimus, quod Terrae sepius sentient super se bibens imbre, & generans herbarum opertus illis, a quibus colitur, accipi benedictionem a Deo. Profens autem spinas, ac tribulos, reproba est, & maledicta proxima: cuius consummatio in combustionem. Edificemus domum spirituale, non super arenam, sed super firmam petram, super fundamenta solidam, & in concilium, quod est in Christus Iesu: Superedificemus arietum, argentum, lapides pretiosos, id est, opera bona, opera virtutum, ex caritate, & proper Deum. Si eni potest: Mirum, quod homines infirmatis suis committere malint, quam firmiteris promissionis Dei. Sed incerta est mihi (inquit) de me ipso voluntas Dei. Nec times, Qui videtur bene, vident ne cadat? Cum igitur utique incerta sit, Cur non homo firmior, quam feminis in spiritu, de spiritu metet vitam eternam. Rom. 6. num autem facientes, non deficitur. Tempore enim suo metemus non deficitur. Meminerimus, quod Terrae sepius sentient super se bibens imbre, & generans herbarum opertus illis, a quibus colitur, accipi benedictionem a Deo. Profens autem spinas, ac tribulos, reproba est, & maledicta proxima: cuius consummatio in combustionem. Edificemus domum spirituale, non super arenam, sed super firmam petram, super fundamenta solidam, & in concilium, quod est in Christus Iesu: Superedificemus arietum, argentum, lapides pretiosos, id est, opera bona, opera virtutum, ex caritate, & proper Deum. Si eni potest: Mirum, quod homines infirmatis suis committere malint, quam firmiteris promissionis Dei. Sed incerta est mihi (inquit) de me ipso voluntas Dei. Nec times, Qui videtur bene, vident ne cadat? Cum igitur utique incerta sit, Cur non homo firmior, quam feminis in spiritu, de spiritu metet vitam eternam. Rom. 6. num autem facientes, non deficitur. Tempore enim suo metemus non deficitur. Meminerimus, quod Terrae sepius sentient super se bibens imbre, & generans herbarum opertus illis, a quibus colitur, accipi benedictionem a Deo. Profens autem spinas, ac tribulos, reproba est, & maledicta proxima: cuius consummatio in combustionem. Edificemus domum spirituale, non super arenam, sed super firmam petram, super fundamenta solidam, & in concilium, quod est in Christus Iesu: Superedificemus arietum, argentum, lapides pretiosos, id est, opera bona, opera virtutum, ex caritate, & proper Deum. Si eni potest: Mirum, quod homines infirmatis suis committere malint, quam firmiteris promissionis Dei. Sed incerta est mihi (inquit) de me ipso voluntas Dei. Nec times, Qui videtur bene, vident ne cadat? Cum igitur utique incerta sit, Cur non homo firmior, quam feminis in spiritu, de spiritu metet vitam eternam. Rom. 6. num autem facientes, non deficitur. Tempore enim suo metemus non deficitur. Meminerimus, quod Terrae sepius sentient super se bibens imbre, & generans herbarum opertus illis, a quibus colitur, accipi benedictionem a Deo. Profens autem spinas, ac tribulos, reproba est, & maledicta proxima: cuius consummatio in combustionem. Edificemus domum spirituale, non super arenam, sed super firmam petram, super fundamenta solidam, & in concilium, quod est in Christus Iesu: Superedificemus arietum, argentum, lapides pretiosos, id est, opera bona, opera virtutum, ex caritate, & proper Deum. Si eni potest: Mirum, quod homines infirmatis suis committere malint, quam firmiteris promissionis Dei. Sed incerta est mihi (inquit) de me ipso voluntas Dei. Nec times, Qui videtur bene, vident ne cadat? Cum igitur utique incerta sit, Cur non homo firmior, quam feminis in spiritu, de spiritu metet vitam eternam. Rom.

quando erant in professione; Et nomen per
iustitiam simularerunt; sed quia in ea non permanerent.
Neque enim sit: Nam si fuissent enim nobis, veram non fa-
ctam iustitiam tenuerint utique nobiscum; sed et, si fuis-
sent sine nobis, permanessent utique nobiscum. In bono
illos volebat procul dubio manere. Erant itaque in bo-
no, sed quia in eo non permanerent, id est, usque
in finem non perseveraverant: Non erant, inquit, ex
nobis, & quando erant abscissum, hoc est, non erant
ex numero filiorum, & quando erant in fide filiorum:
Quoniam, qui vere sunt filii, praetuli, & predistinatti
sunt conformes imaginis filii eius, & secundum propo-
situm vocati sunt, ut electi essent. Nam enim peritis
professio, sed filium perditio. Euerunt ergo isti ex
multitudine vocatorum, ex electorum autem paucitate
sunt, sicut temporales. cum die vi-

JOMA, 1

JOAN. XII. *vangelista Joannes :* **„Iuxta Iesu morituras erat pro gente, & non tantum pro gente, sed etiam pro filiis Domini discipulis congregatis in unum : „Quod utique credendo fatur erant per Evangelii predicationem, & tamen antequam effet factum : „Jam filii Dei erant in memoriali Patrie sui inconcessa stabilitate conscripti. Et sunt rursum quidam, qui filii Dei propter suscipiendum vel temporali gratiam dicuntur a nobis, nec sunt ramen Deo. Ita S. Aug. lib. de Corripione, & Gratia c. 9. Qui vel unus locus, ne multa alia testimonio congram, demonstrat fidem, & justitiam plerique reprobus a Deo tribui. Quod fides dogma contra Calvinii heresim sicut Synodus Tridentina definitur, scilicet 6. can. 17.**

§. LIX. *Fides, & justitia possunt amitti.*

Nec minus certum est, fidem, & iustitiam fensu acceptam in hominum cordibus extinguiri posse, ac revera extingui in iis, qui a iustitia sua converti, faciunt iniquitatem, de quibus scriptum est: *Anima, qua peccaveris, ipsa Ego te morietur: Et, quod prolatis sunt, cum feni essent 33. Heb. 6., illuminati, gustabunt eum donum calixate, & participes facti essent spiritus sancti: qui denique non perseverant, utique in haemam. Quod fideli Catholice dogma s. Aug. libro praeferimus de *Dono Perseverantis*, confirmans c. 8. & 9. siervens tam eos, qui non perseverant, quam qui perseverant in iustitia, vocatos fusile, vocantem secutos, ex impiis iustificatos, & per lavacrum regenerationis a. ex renovatis. Idem confirmant s. Profer in *Responsione ad Objectiones Vincentianas* cap. 12, 13, 15. & in *Responsione ad Capitula Gallorum* cap. 3. & 7. & *S. Bernardus* ferm. 54. in *Canticis*. Unde Calvinianum dogma de immutabilitate iustitiae, velut hereticum a Concilio Tridentino damnatum est feli. 6. can. 26.*

Jo. 20. Non erit Calvinismo dogmati patrociniuum queri potest nisi velitis verbis S. Joannis. **Omnis**, qui natus est ex Deo, peccatum non facit; **quoniam** semper ipsius in eo manet. **&** non potest peccare, **quoniam** ex Deo natus est. His enim verbis, solum significatur, mortaliis peccatorum perpetracionem cum statu, ac dignitate filiorum Dei coharetur. **Ex** non potest: non autem, quod cum persona filiorum Dei conjungi non possint, fiveb*ad* iis, qui filii Dei sunt, committi; ita tamen, ut illis commandinga sit statu filiorum Dei munitio munitio, quae poyer videatur: **Corsici autem munitio** in omnes predicatorum infernorum: **eo quod** id, qui perserunt, sunt pergeant negligentes: **Qui autem salvantur** secundum Christi sententiam liberentur, qui omnes unde salvos fieri, & in agnitione veritatis venire. Et in **Ratio. Plam. 118.** **Bonitas Dei** in omnes est, sevirias in paucos. **In** eis quidem, qui ceciderunt, seviratatem; in te autem bonitatem. **Si enim** non cecidissent, uteretur & ibi bontate Dei.

excidat. Hie loquendi modis similes est illis propositionibus, *que vulgo in ore hominum verulantur*: *Honesti, & pudica femina sermonibus ad stuprum allicentibus aures non accommodant*: *Fidelis subditus cum hostiis Regis fuit sedes non int: Judge integrus numeribus, aut gratia non corrumptum*: *Principes optimus ad infantes opprimendos potestate non abutitur sua*. Hæ namque propositiones carent, *aque indicant id quod hujusmodi personis convenient secundum doctores*, *que ipsi tribuantur*: *Ced non inde sequitur, matrem putidam labi non posse*; *subditum fidelem non posse deficerre a fide*, & *officio ergo Principem*; *Judicem integrernum non posse ad integratitudinem moveri precibus potentissimis, commodis, aut minis*; *Principem optimum*, *qualis erat David*, *non posse eo abripi cupiditatis astu*, *ut occidat infontem*. Sic itaque omnis, *qui ex Deo natus est*, *peccatum non facit*, *ne facere potest*, *quamvis divina illius nativitas Spiritum sequitur*: *sed tamen*, *si officium negligit suum*, & *dæmonum tentationibus confusum prebeat*, *in mortale peccatum prohibiti poterit*, *quo a statu filiorum Dei excedit*. Omnis igitur, *qui natus ex Deo*, *non peccat*, *quatenus ex Deo natus est*: *& non potest peccare*, *quatenus est filius Dei*, *sed peccare potest* *quatenus filius est Adam*. Ergo duas nativitates attendit. *Duo sunt homines*, *sed unus ipsum homo homo*, *alter ipsum homo Deus*, *per hominem hominis peccatorum sumus*: *per hominem Deum iustificamus*. Nativitas illa delectat ad mortem: *ista nativitas excedeat ad vitam*: *nativitas illa trahit secum peccatum*: *nativitas ista liberat a peccato*. *In hoc enim venit Christus homo*, *ut solvere peccata hominum*. Omnis, qui in

6. Aug. concinit 5. Prosser in Responsionis ad Objectiones
Objec. 2. Vincentianas: Sinceritatem (inquit) credendum, argu-
protestans est; Deum vel te, ut omnem homines salvos facias.
Siquidem Apostolus, cuius ista sententia est, scilicetissime
principi, quod in omnibus Ecclesiis pessime custodiatur, ut
Pro domini omniis dominibus supplicetur: ex quibus, quod
multi perirent, periculum est meritor, quod multi sal-
vanur, salvabuntis est donum. Ut enim reus damnetur,
inculpabilis Dei iustitia est: ut autem reus iustificetur,
inassibilis Dei gratia est.

His addit. egregium & Iosidori Pelusio locum Libro 2.
Epitola 270. Etiam modo omnibus salvari vult eis, qui
in vivo voluntur: & es in allelact, qui remedium ad-
hibeant, non ignorans quidem fore, ut illi morbo invenerint:
sed us non ex excusatione eripias. Nam eris ad insa-
nia non resistenter ibi: hoc tamen inde fructus conse-
quiar, quod suas ipso partes sit executus
nos. Unde Apollonius dicit: Habetis enim spiritum pe-
deri; secundum quod scriptum est: Credetis proper quo la-
curis sum, & nos credimus, proper quo & loquimur.
Ex ipsa fide de ipso dicebatur. Et ipse tamquam sponsus
procedens de thalamo suo, exultavit ut gigas ad currendam
viam, a summo calo egredi atra, & occursum eius uque
ad summum diuine nos, ne ipse, qui se ab conditac a calore sus-
cepit, de ipso ipse dicebatur: Thronus tuus, Deus, in se-
cunda similitudine, quando ex calore ori-

Prædestinatio igitur luci simili est, quæ ex ore celo-
rum, & in aeternum transdiuidatur, nihil illi ad il-
luminacionem sui conseruentibus: reprobatum est ful-
lumi, quod oritur e terra materiam subministrante, sed e
nubibus in aemnum recedit. Prædestinatio ex solo Deo est,
nihil nobis meriti conseruentibus: reprobatum ex nostro pe-
cato orum habet: Deus enim de suo bonis, a nobis iugis-
sus (sic Tertullianus.)

ARTICULUS III.

Quo Symboli Apostolici Articulus alter explicatur.

ET IN JESUM CHRISTUM FILIUM EJU
UNICUM DOMINUM NOSTRUM.

§. I. Quam necessaria sit, & utilis hujus Articuli Fidei

Quanta sit hujus Articuli credendi necessitas, & qu-

illud Christi Domini oraculum declarat: *Hic est autem u*

ia aerna, ut cognoscet te, folum Deum verum, & quoniam missus Iesus Christus: Idem ostendit beatitudinem praecolum, quod a Christo Salvatore Principi Apostolorum tributum est, cum ipsum Filium Dei vivi confessus esset: Beatus et Simon Bar-Jona, quia caro, & sanguis non relavit tibi, sed Pater mens, qui in celis est. Idem confirmat testimonium illud S. Joannis: Quisquis confessus fuerit, & quantum Iesu est filius Dei, Deus in eo maneat, & ipse in Deo.... Omnis, qui credit, quoniam Iesu est Christus, ex Deo natus est.... Quis est, qui vincitur mundum, nisi qui credat, quantum Iesu est filius Dei?.... Qui credit in Filium Dei, habet testimonium Dei in se: Qui non credit filio, mendacem facit eum: Quis non credit in regnissimum, quod testificatur est de Filiis suo: Et hoc est testimonium, quoniam vitam eternam dedit dominus Deus: Es hac vita in Filio eius est: Qui habet Filium, habet vitam, qui non habet Filium, vitam non habet. Hoc fundamentum firmissimum est nostra salutis, ac redempcio-^{1. Cor. 75}nis. Hoc certum, proprimumque Fidei Catholicae fundamen-^{1. Tim. 2. 13}tum. Ut enim ait Apostolus, Fundamentum aliud nemo posset ponere, preter id, quod postquam est, quod est Christus Iesus: Hoc fundamentum fidelis nostra: Unde Deus: nomen suum dicitur: Dei benevolentia, homo Christus Iesus:

S. Aug. in **Dei & hominum, non corporis &c.** Nam neque per ipsum liberare unum Mediato-
Euch. c. 108. **Dei & hominum, hominem Iesum Christum, nisi esset**
Christus & Deus. Sed cum factus est Adam, homo scilicet re-
Mediator. & genit. Sed cum opus non erit. Cum vero genus hu-
manus ex Mediator Deo & hominibus, non corporis &c. non
erit, sed ex mortali, quod non habet remedium. nam
nos per hujus nondum facti, sed futuri Judicii fidem
stabilitus ad dexteram Christi: profecto illi per Incarna-
tionis eius nunc nondum facte, sed futura fidem mem-
bra sunt Christi. Sic ratiocinatur **S. Aug.** Lib. De Peccatis

²² clus, Mediato^r opus non erit. Cum vero genus hu-
manum peccata longe separaverunt a Deo, per Media-
²³ torem, qui folis suis peccato natus est, vixit, occisus
est; reconciliati^s nos oportet Deus, ut nos ad carnis
resurrectionem in vitam eternam: ut humanus superbi-
us per humilitatem Dei argueretur, ac fanaretur, & de-
monstraretur homini, quam longe a Deo recesserat,
cum per incarnationem Deum revocaretur, & exemplar-
obedientie per hominem Deum contumaci homini pra-
beatur & Unigenito suscipiente formam servi, qui
nihil ante meruerat, fons gratiae pandenter, & carnis
etiam refutatio redemptio premilla in ipso Redemptor-
e praeconit: & per eandem natum, quam se de-
cepisse labitur diabolus, vincetur; ac tamen homo
victorietur, ne itam sinneria mactetur.

nos talos heri: Et in illo dehinc Deus fidei omnibus
Justi Anti-sacerdotum illum a mortuis. Itaque sine fide incarnationis
qui Christi & Morris, & Resurrectionis Christi, nec antiquos Justi
Mediatoris ut justissem, a peccatis potuisse mundari & Dei gratia
fidei justissem, ut justissem, a peccatis potuisse mundari & Dei gratia
ceti sunt. sicut et Veritas Christiana non habebat: sive in eis Justi
Nat. Alex. Thol. Tom. I.

Alex. Theol. Tom. I.